

UD I	
BARNE-, LIKESTILLINGS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENTET	
Utlendingsdirektoratet	
Arkivkode:	411-0
Dato:	17/8-10
Saksnr:	2010/01693-056

Barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 OSLO

Deres ref: : 201001693

Vår ref: 10/1969-2/EGJ

Oslo, 11.08.2010

HØRING - UTVIDET BRUK AV POLITIATTESTER I BARNEVERNET - FORSLAG OM ENDRINGER I BARNEVERNLOVEN § 6-10

Utlendingsdirektoratet viser til Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementets høringsnotat med forslag til endringer i barnevernlovens regler om krav til politiattester. Det foreslås her endringer i barnevernloven § 6-10 om krav til politiattest. Forslaget bygger på politiregisterlovens regler om barneomsorgsattest, jf. politiregisterloven § 39.

Departementet ber om høringsinstansenes syn på forslagene, i tillegg til generelle synspunkter på om det bør innføres krav om forutgående botid som erstatning for tilfredsstillende vandelskontroll for utlendinger utenfor EØS-området.

Utlendingsdirektoratet slutter seg til Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementets forslag om endringer i barnevernloven § 6-10, men har noen få kommentarer til punktene i høringsnotatet.

For Utlendingsdirektoratet vil kravet om politiattest på barnevernområdet være relevant i forhold til personer som har oppgaver i omsorgssentre for mindreårige asylsøkere etter barnevernloven § 6-10 annet ledd, jf. kapittel 5A. Statlig regionalt barnevern skal gi barn som har kommet til Norge og søkt asyl uten foreldre eller andre med foreldreansvar, tilbud om opphold på et omsorgssenter for mindreårige. Dette gjelder for barn som er under 15 år når asylsøknaden fremmes.

Direktoratet er enig i departementets vurdering i at det er viktig at politiattester fra personer som skal utføre oppgaver i barnevernet følger det bredere formålet som reglene om barneomsorgsattest i politiregisterloven legger opp til. Barn som oppholder seg i omsorgssentre for mindreårige asylsøkere vil ofte være i en situasjon som innebærer et tillitsforhold til voksne ansvarspersoner. Videre er dette en spesielt sårbar gruppe fordi de har kommet til Norge uten foreldre eller andre med foreldreansvar, og det er viktig at beskyttelseshensynet tillegges stor vekt.

Direktoratet slutter seg til departementets forslag om å endre dagens regel fra "kan" til "skal" i barnevernloven § 6-10 annet ledd annet punktum for personer som utfører oppgaver på institusjoner når vedkommende har direkte kontakt med barn og unge. Vi er også enige i at dette ikke innebærer noen generell plikt til å fremlegge politiattest for alle som jobber på en institusjon, og at kravet ikke må være mer omfattende enn det som er formålstjenelig. Det sentrale vurderingstemaet bør være "direkte kontakt".

Direktoratet er også enig i at det bør stilles krav om uttømmende attest fra fosterforeldre. Det offentliges mulighet for innsyn og kontroll er begrenset i disse tilfellene, og det er derfor viktig at det offentlige gjør det vi kan for å forsikre oss om at ansvarspersonen har gode forutsetninger for å være en trygg og ansvarsfull voksenperson.

Utlendingsdirektoratet er enige i at en avgrenset politiattest som kreves etter barnevernloven, skal omfatte de samme straffebud som fremgår av politiregisterloven § 39 første ledd. Direktoratet kan ikke se at det foreligger særlige grunner etter politiregisterloven § 39 annet ledd som tilsier at det innføres krav om flere straffebestemmelser enn det som fremgår av første ledd.

Direktoratet slutter seg til departementets vurderinger rundt hvilke anmerkninger på en avgrenset politiattest som skal føre til utelukkelse fra oppgaver overfor mindreårige og at dette også skal omfatte bestemmelser der det gjelder tidsbegrensninger. Departementet legger videre opp til en snever unntaksregel for de tilfellene der den aktuelle reaksjonen anmerkes med tidsbegrensning på 10 år og det er kort tid før anmerkningen vil bli slettet. Ved praktiseringen av denne unntaksregelen er det etter direktoratets oppfatning viktig at beskyttelseshensynet tillegges stor vekt.

Spesielt om vandelskontroll av utenlandske statsborgere

I høringsbrevet inviterer departementet høringsinstansene til å komme med generelle synspunkter på krav om 5 års botid for personer utenfor EØS-området som ikke kan fremlegge vandelsattest fra et EØS-land og vesentlige samfunnshensyn tilsier det. Et slikt krav vil utelukke en stor gruppe fra arbeid innenfor barnevernet i en gitt periode.

Utlendingsdirektoratet har erfaringer med at vi vet mindre om identiteten til søkere fra noen land enn andre. Fra en del av disse landene kan være problematisk å fremskaffe dokumenter, og dokumenter vil ofte ha lav troverdighet. Det som kan tale for å innføre et 5-årskrav om forutgående botid i Norge, er at man får større muligheter til å fastlegge om vedkommendes identitet er korrekt, noe som kan betyding for personens generelle troverdighet. Videre bør hensynet til beskyttelse av sårbare barn tillegges vesentlig vekt. En innføring av 5-årskravet vil medføre en forskjellsbehandling av norske og utenlandske arbeidssøkende til barnevernet, men denne forskjellsbehandlingen er etter direktoratets oppfatning saklig begrunnet. Direktoratet mener det må utvises forsiktighet med å gi hensynet til konsekvenser for arbeidsmarkedet for innvandrere vesentlig vekt dersom dette kan gå på bekostning av hensynet til den mindreårige. Vi ser imidlertid at kravet til forutgående botid kan differensieres i forhold til hvor praktisk det er å fremskaffe politiattest fra hjemlandet også for land utenfor EØS-området. Det kan også ha betydning hvilken art oppgaven vedkommende skal utføre har og hvor direkte kontakten med barna skal være.

Utlendingsdirektoratet har for øvrig ingen merknader til høringsbrevet.

Med hilsen

Ida Børresen
direktør

Gry Aalde
avdelingsdirektør